

TAHTA NOTLARI

Şematikleşmiş Konu Anlatımı

HAKİMLİK / HMGS

CEZA HUKUKU
GENEL ve ÖZEL HÜKÜMLER

Alperen AKBAS

2026

1. Baskı

T.C. Kùltür ve Turizm Bakanlığı'nın bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN: 978-625-90483-0-7

HÂKİMLİK / HMGS TAHTA NOTLARI

CEZA HUKUKU GENEL-ÖZEL HÜKÜMLER

Alperen AKBAŞ

Yayın Yönetmeni

Metin KAYA

Dizgi - Tasarım

İmtiyaz Yayınları Dizgi Grafik Ekibi

Öneri ve Düşünceleriniz İçin

E-posta: info@imtiyazkitap.com

Web: www.imtiyazkitap.com

www.imtiyazonlineegitim.com

Baskı: 1. Baskı

ARCS Matbaacılık: İskitler / Ankara

Matbaa Sertifika Nu: 49427

© Bu kitabın her türlü yayın hakkı İmtiyaz Yayınları'na aittir. Yayınevinin yazılı izni olmadan, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

CEZA HUKUKU GENEL HÜKÜMLER	1
Giriş ve Genel Esaslar	2
Suç Teorisi	26
Cezalandırılabilirliğin Şartları	64
Suçun Görünüş Biçimleri	82
Yaptırımlar	104
Davayı ve Cezayı Düşüren Sebepler	118
CEZA HUKUKU ÖZEL HÜKÜMLER	131
ULUSLARARASI SUÇLAR	132
Uluslararası Suçlar	132
TOPLUMA KARŞI SUÇLAR	139
Hayata Karşı Suçlar	139
Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar	144
İşkence ve Eziyet	153
Koruma Gözetim Yardım Yükümlülüğünün İhlali	157
Çocuk Düşürtme/Düşürme ve Kısırlaştırma	159
Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar	161
Hürriyete Karşı Suçlar	167
Şerefe Karşı Suçlar	181
Özel Hayata, Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar	183
Malvarlığına Karşı Suçlar	188

TOPLUMA KARŞI SUÇLAR	205
Genel Tehlike Yaratıcı Suçlar	205
Çevreye Karşı Suçlar.....	209
Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar	211
Kamu Güvenine Karşı Suçlar	219
Kamu Barışına Karşı Suçlar	227
Ulaşım Araçları ve Sabit Platformlara Karşı Suçlar	232
Genel Ahlak Karşı Suçlar.....	233
Aile Düzenine Karşı Suçlar.....	235
Ekonomi, Sanayi ve Ticarete İlişkin Suçlar.....	237
Bilişim Alanında Suçlar	240
MİLLETE VE DEVLETE KARŞI SUÇLAR	245
Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar.....	245
Adliye Karşı Suçlar - 1	254
Adliye Karşı Suçlar - 2	263
Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar.....	267
Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar	268
Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar.....	271
Milli Savunmaya Karşı Suçlar.....	274
Devletin Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk.....	277
Yabancı Devletlerle Olan İlişkilere Karşı Suçlar	281
Özel Düzenlemeler	282

CEZA HUKUKU DİSİPLİNLERİ

Maddi Ceza Hukuku

Şekli Ceza Hukuku

İnfaz Hukuku

Genel Hükümler

1. Genel Esaslar
2. Suçun Unsurları
 - Maddi U.
 - Manevi U.
 - Huk. Ay. U.
 - Tipiklik
3. Suçun Görünüş Biçimleri
 - Teşebbüs
 - İştirak
 - İçtima
4. Yaptırımlar
5. Dava ve Cezayı Düşüren Haller

Özel Hükümler

TCK

- U. A. Suçlar
- Kişilere K.
- Toplama K.
- Millete ve Devlete K.

Diğer Ceza K.

- Orman K.
- Bankacılık K.
- Belediye K.
- ...

CMK

Soruşturma

Kovuşturma

1. Genel Esaslar
2. Yargılama Makamları
3. Görev - Yetki
4. Muhakeme Şartları
5. Deliller ve Değerlendirilmesi
6. Koruma Tedbirleri
7. Muhakeme Evreleri
8. Özel Yargılama Usulleri
9. Kanun Yolları

TÜRK CEZA KANUNU'NDA TANIMLAR

VATANDAŞ	Fiili işlediği sırada Türk vatandaşı olan kişidir.
ÇOCUK	Henüz 18 yaşını doldurmamış kişidir.
KAMU GÖREVLİSİ	Kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişidir.
YARGI GÖREVİ YAPANLAR	Yüksek mahkemeler, adli ve idari mahkemeler üye ve hakimleri ile Cumhuriyet savcısı ve avukatlardır.
GECE VAKTİ	Güneşin batmasından bir saat sonra başlayan ve doğmasından bir saat evvele kadar devam eden zaman süresidir.
SİLAH	■ Ateşli silahlar, ■ Patlayıcı maddeler, ■ Saldırı ve savunmada kullanılmak üzere yapılmış her türlü kesici, delici veya bereleyici alet, ■ Saldırı ve savunma amacıyla yapılmış olmasa bile fiilen saldırı ve savunmada kullanılmaya elverişli diğer şeyler, ■ Yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı, boğucu, zehirleyici, sürekli hastalığa yol açıcı nükleer, radyoaktif, kimyasal, biyolojik maddelerdir.
BASIN VE YAYIN YOLU	Her türlü yazılı, görsel, işitsel ve elektronik kitle iletişim aracıyla yapılan yayınlar anlaşılır.
İTİYADİ SUÇLU	Kasıtlı bir suçun temel şeklini ya da daha ağır veya daha az cezayı gerektiren nitelikli şekillerini bir yıl içinde ve farklı zamanlarda ikiden fazla işleyen kişi anlaşılır.
SUÇU MESLEK EDİNER	Kısmen de olsa geçimini suçtan elde ettiği kazançla sağlamaya alışmış kişi anlaşılır.
ÖRGÜT MENSUBU	Bir suç örgütünü kuran, yöneten, örgüte katılan veya örgüt adına diğerleriyle birlikte veya tek başına suç işleyen kişi anlaşılır.

KANUN'UN AMACI

■ Kişi hak ve özgürlüklerini korumak ■ Kamu düzeni ve güvenliğini korumak ■ Hukuk devletini korumak	■ Kamu sağlığını ve çevreyi korumak ■ Toplum barışını korumak ■ Suç işlenmesini önlemektir.

CEZA HUKUKUNUN TEMEL İLKELERİ

İnsanilik İlkesi	Hem yargılama hem de cezanın türü ve yerine getirilmesi insani olmalıdır. Anayasa'da kimseye işkence ve eziyetin yapılamayacağı, insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir ceza ve muamelede bulunulamayacağı belirtilir.
Eşitlik İlkesi	Herkes kanunlar karşısında eşittir. Kişiler arasında ırk, din, dil, mezhep, milliyet, düşünce, inanç, sosyal ve sınıfsal konum vb. nedenlerle ayırım yapılamaz.
Orantılık İlkesi	Fiilin ağırlığı ile verilen ceza birbiriyle orantılı olmalıdır. Bunu kanun koyucu takdir etmelidir.
Kusur İlkesi	Kusursuz ceza olmaz ilkesi, sadece toplumsal düzeni ihlal eden ve kusurlu olan hareketin sahibinin cezalandırılabilceğini ifade eder. Bir kimse ancak kendisinin neden olduğu ve neden olduğu olayda kusurlu kabul edilebildiği hallerde cezalandırılır; aksi takdirde ceza sorumluluğu gündeme gelmez.
Kanunun Bağlayıcılığı İlkesi	Ceza kanunlarını bilmemek mazeret sayılmaz.
Şahsılık İlkesi	Herkes kendi fiilinden sorumludur, kimse başkasının fiili nedeniyle sorumlu tutulamaz. Tüzel kişiler hakkında ceza yaptırımı uygulanmaz güvenlik tedbirleri uygulanabilir.
Kanunilik İlkesi	Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunamaz.

KUSUR İLKESİ

- Kusurlu olmaktan anlaşılması gereken failin, işlediği fiilin hukuk düzenini ihlal ettiğini bilmesine ve aksine hareket etme imkanı olmasına rağmen bunu tercih etmemesi, hukuki ihlali gerçekleştirmeyi tercih etmesidir. Failin bu sebeple kınanabilme yargısı ise kusurluluk olarak kabul edilir. Dikkat edilmelidir ki kusurluluk suçun bir unsuru değil cezalandırılabilirliğin bir şartıdır.
- **Kusursuz ceza olmaz ilkesinin üç önemli sonucu vardır, bunlar;**
 - Kusursuz kişiye ceza verilmez.
 - Kişiye verilecek ceza kusurun derecesinden az veya çok olamaz.
 - Ceza hukukunda objektif sorumluluğa yer verilmez.

KANUNİLİK İLKESİ

- Kanunilik ilkesi, suçlar, cezalar ve güvenlik tedbirleri için geçerlidir.

! ÖRNEK 1

- Zina fiili Türk Ceza Kanunu'nda suç olarak düzenlenmediği için kimse bu fiili dolayısıyla cezalandırılmaz.

! ÖRNEK 2

- Türk Ceza Kanunu'nda belli haklardan yoksun bırakılma güvenlik tedbiri kapsamında kişinin yoksun bırakılacağı haklar sınırlı sayıda düzenlenmiştir. Bu kapsamda kanunda kişinin yurt dışına seyahat etme hakkının sınırlandırılması, hak yoksunluğu tedbiri içinde sayılmadığı için kimse böyle bir güvenlik tedbirine maruz bırakılamayacaktır.

KANUNİLİK İLKESİNİN SONUÇLARI

Suç ve cezalar kanunla konur.	Suçlar, cezalar ve güvenlik tedbirleri, yalnızca TBMM'nin kanun yapma usul ve esaslarına uygun olarak kabul ettiği kanunlarla öngörülebilir. Parlamento kararları , idari düzenleyici işlem niteliğinden olmaları sebebiyle suç, ceza veya güvenlik tedbiri ihdas etmenin kaynağı olamaz . Uluslararası sözleşmeler ise, TBMM tarafından uygun bulma kanunu ile onaylandıkları için ve suç ve ceza öngören hükümler içermeleri hâlinde ceza hukukuna kaynaklık edebilirler .
İdari düzenleyici işlemleri ile suç ve ceza yaratılamaz.	Yönetmelik, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Genelge gibi idarenin düzenleyici işlemleri ile suç, ceza ya da güvenlik tedbiri yaratılamaz.
Örf ve adet hukukuna göre suç ve ceza yaratılamaz.	Ceza hukukunda hakim önüne gelen uyuşmazlıkta örf ve âdet hukukundan aydalanmak yoluyla kanunda düzenleme olmayan bir boşluğu dolduramayacaktır. Yani örf adet hukuku ile suç, ceza ya da güvenlik tedbiri yaratılamaz ancak hakim, yasa metnini yorumlarken örf ve adetten faydalanabilir. Örneğin hangi sözlerin hakaret sayıldığıнын, hangi fiili davranışların cinsel taciz kapsamında yer alacağının belirlenmesinde hakim, örf ve adetten yararlanabilir.
Suç ve cezalar belirli/açık/ anlaşılır olmalıdır.	Suçun unsurlarını oluşturan tipik tanımı, suç karşılığında verilecek ceza veya güvenlik tedbiri, ağırlaştırıcı ve hafifletici nedenler genel, soyut ve karmaşık tanımlardan uzak; somut, açık ve herkes tarafından anlaşılır şekilde düzenlenmelidir.
Kıyas yasağı	Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz . Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.
Aleyhe kanun geçmişe yürümez.	Eylemin işlenmesinden sonra yürürlüğe giren yasa failin durumunu önceki yasaya göre daha da ağırlaştırıyorsa yani failin aleyhine ise fail hakkında sonradan yürürlüğe giren yasa hükümleri uygulanamaz .

KABAHAHLERDE KANUNİLİK İLKESİ

- Hangi fiillerin kabahat oluşturduğu, kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriği, idarenin genel ve düzenleyici işleleriyle de doldurulabilir.
- Kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir.

CEZA HUKUKUNUN KAYNAKLARI

ASLİ KAYNAKLAR

- **Anayasa:** Temel hak ve özgürlükler (Any md. 19-36) ve suç ve cezalar ilişkin esasları düzenleyen hükümler (Any md. 38)
- **Kanunlar:** 5237 sayılı TCK, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu, 6706 sayılı Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu vb.
- **Uluslararası Antlaşmalar:** Anayasanın 90. maddesine göre temel hak ve hürriyetler konusunda kanun hükümleri ile uluslararası sözleşme hükümleri arasında çatışma yaşanırsa uluslararası sözleşme hükümleri uygulanır.

TALİ KAYNAKLAR

- **İçtihatlar:** Yargılama makamlarınca verilmiş olan hükümlerdir.
- **Doktrin:** Hukuk bilginlerinin, hukuki meseleler üzerindeki bilimsel çalışmaları ve fikirleridir.

KANUNUN UYGULAMA ALANI

ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA

- Yürürlükteki Kanunun Uygulanması İlkesi
- Lehe Kanunun Geçmişe Uygulanması İlkesi
- Aleyhe Kanunun Geçmişe Uygulanması Yasağı
- Zamanaşımı Kurallarında Zaman Bakımından Uygulama
- Geçici ve Süreli Kanunlarda Zaman Bakımından Uygulama
- Ceza Muhakemesi Kurallarında Zaman Bakımından Uygulama
- İnfaz Hukuku Kurallarında Zaman Bakımından Uygulama

KİŞİ BAKIMINDAN UYGULAMA

- Genel Kural - Eşitlik İlkesi
- Cumhurbaşkanı Dokunulmazlığı
- Parlemonter Muafiyet
- Diplomatik Dokunulmazlık
- Konsolosluk Muafiyetleri
- Yabancı Asker Dokunulmazlığı

YER BAKIMINDAN UYGULAMA

- Mülkîlik - Ülkesellik İlkesi
- Görev Suçları
- Şahsîlik İlkesi
- İkame Yargı İlkesi
- Evrensellik İlkesi
- Koruma İlkesi

ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA

- Zaman bakımından uygulama açısından, **suçlar, cezalar ve güvenlik tedbirleri** aynı rejime tabidir. Ceza normlarının zaman bakımından uygulanmasında kural olarak **suçun işlendiği zaman yürürlükte olan yasa** dikkate alınır. İşlendiği zaman yürürlükte bulunan yasaya göre suç sayılmayan bir eylemden dolayı kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz.

SUÇUN İŞLENDİĞİ ZAMANIN TESPİTİ

- **Ani Suçlar:** Ani suçlarda suç, **hareketin gerçekleştirildiği** anda işlenmiş sayılır.
- **Kesintisiz Suçlar:** Kesintisiz suçlarda suç, **kesintinin gerçekleştiği** anda işlenmiş sayılır.
- **Zincirleme Suçlar:** Zincirleme suçlarda suç, **son suçun işlendiği** zamanda işlenmiş sayılır.
- **İtiyadi Suç:** İtiyadi suçlarda suç, **itiyadı oluşturan son eylemin yapıldığı** günde işlenmiş sayılır.
- **İcrai Suçlar:** Suç failin **yapmaması gereken hareketi yaptığı** anda işlenmiş sayılır.
- **İhmali Suçlar:** Suç failin **yapması gereken hareketi yapmadığı** anda işlenmiş sayılır.
- **Teşebbüs Aşamasında Kalmış Suçlar:** Son icra hareketinin yapıldığı anda işlenmiş sayılır.

LEHE KANUNUN GEÇMİŞE UYGULANMASI İLKESİ

- İşlendikten sonra yürürlüğe giren kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı kimse cezalandırılmaz ve hakkında güvenlik tedbiri uygulanamaz. Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanuna göre sonradan yürürlüğe giren kanunun hükümlerinin **failin daha lehine olması halinde fail hakkında sonraki kanun uygulanır** ve infaz olunur.

ALEYHE KANUNUN GEÇMİŞE UYGULANMASI YASAĞI

- Suçta ve cezada kanunilik ilkesinin bir sonucu olarak, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanuna göre sonradan yürürlüğe giren kanunun hükümlerinin **failin aleyhine olması halinde fail hakkında önceki kanun uygulanır** ve infaz olunur.

ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA

Lehe Kanunun Geçmişe Uygulanması İlkesi ve Aleyhe Kanunun Geçmişe Uygulanması Yasağının Sonuçları;

- Eylemin işlendiği sırada gerçekleştirilen fiil kanunda suç olarak tanımlanmamışsa, fail sonradan yürürlüğe giren kanuna göre cezalandırılmaz.
- Kanunda suç olarak düzenlenmiş olan eylem, fiil gerçekleştirildikten sonra suç olmaktan çıkarılmışsa fail önceki kanuna göre cezalandırılmaz.
- Fail hakkında yürürlükteki kanuna göre suç sayılan eyleme ilişkin verilen hüküm kesinleşmiş olsa bile, sonradan yürürlüğe giren kanun ile bu fiil, suç olmaktan çıkarılırsa; infaza son verilir, kesinleşmiş hüküm bütün sonuçları ile birlikte ortadan kalkar.
- Fiil önceki ve sonraki kanunlar bakımından suç olma niteliğini koruyor ise her iki kanundan lehe olan belirlenerek uygulanır ve infaz olunur.
- Türleri aynı olan cezalarda alt ve üst sınır bulunuyorsa:
 - Alt sınırları eşit, üst sınırları farklı cezalardan, üst sınırı az olan kanun diğerine göre failin lehinedir.
 - Üst sınırları eşit, alt sınırları farklı olan cezalardan, alt sınırı az olan kanun diğerine göre failin lehinedir.
 - Alt ve üst sınırların tümü birbirinden farklı ise her iki kanunun bütün hükümleri somut olaya uygulanarak ortaya çıkan sonuçların birbiriyle karşılaştırılması yapılarak lehe kanun belirlenir.
- Türleri farklı olan cezalarda lehe olan hüküm, önceki ve sonraki kanunların ilgili bütün hükümleri olaya uygulanarak, ortaya çıkan sonuçların birbirleriyle karşılaştırılması suretiyle belirlenir.

! DİKKAT

- **Kesin hükümle sonuçlanmış olan davalarda**, sonradan yürürlüğe giren bir kanunla ilgili olarak lehe hükmün belirlenmesi ve uygulanması amacıyla yapılan yargılama bakımından **dava zamanaşımına ilişkin hükümler uygulanmaz.**

ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA

ZAMANAŞIMINA İLİŞKİN KURALLAR

Zamanaşımına ilişkin kurallarda, **genel kural geçerli** olup failin lehine olan kural geçmişe yürürken, aleyhine hüküm geçmişe yürümez.

- **Örneğin**, yapılan bir kanun değişikliği ile ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektiren suçlarda dava zamanaşımı süresi 30 yıldan 20 yıla indirilirse, lehe olan bu değişiklik geçmişe uygulanacaktır. Yine müebbet hapis cezasında dava zamanaşımı süresi 25 yıldan 30 yıla çıkarılacak olursa, aleyhe olan bu değişiklik geçmişe uygulanmaz.

MUHAKEME KURALLARINDA UYGULAMA

Ceza muhakemesine ilişkin hükümlerde derhal uygulama ilkesi geçerlidir. Bu kapsamda ceza muhakemesine ilişkin kurallarda kanun değişikliği yapılması hallerinde yeni kanunun, failin lehine veya aleyhine olup olmadığına bakılmaksızın uygulanmasına derhal başlanacaktır. Bunun sonucu olarak;

- Muhakeme işlemleri daima o işlemin yapılacağı anda yürürlükte bulunan yasaya göre yapılır.
- Yeni muhakeme normunun uygulanmasında sanığın lehine veya aleyhine olup olmadığına bakılmaz.
- Yürürlükteki yasaya uygun olarak bir kez yapılmış işlemler, sonradan yasa değişse bile geçersiz olmaz.
- Eski yasaya göre henüz yapılmamış işlemler, artık yeni yasaya göre yapılır.

GEÇİCİ VE SÜRELİ KANUNLARA İLİŞKİN KURALLAR

Geçici ve süreli kanunların **yürürlükte bulunduğu süre içinde işlenmiş suçlar** hakkında uygulanmalarına devam edilir. Geçici veya süreli kanunun yürürlükten kaldırılması, fail lehine bir durum oluştursa bile, bu kanunlar yürürlükteyken işlenen fiiller açısından önceki hükümler uygulanmaya devam eder. Ancak dikkat edilmelidir ki, geçici veya süreli kanun yürürlükteyken kendi içinde bir değişikliğe uğramışsa, bu durumda değişikliğin fail lehine mi yoksa aleyhine mi olduğuna bakılır. Değişiklik fail lehine ise geçmişe uygulanır, aleyhine ise geçmişe yürütülmez.

- Süreli kanun, yürürlüğe girdiği zaman hangi tarihte ortadan kalkacağı belli olan kanundur. Geçici kanunlar ise aslında süreli kanunlara çok benzer. Bunların ne zaman yürürlükten kalkacağı ise başka hukuk kuralı ile gösterilir. **Örneğin**, OHAL ve Sıkıyönetim Kanunlarının ne kadar süre ile uygulanacağı Anayasa tarafından düzenlenmiştir. Bunlar birer geçici kanundur.

İNFAZ KURALLARINDA UYGULAMA

- Kural olarak cezaların infazına ilişkin kanunlarda derhal uygulama ilkesi geçerlidir. Yani infaz kurallarında esas olan yürürlükteki kanunun uygulanması olup yeni ceza infaz normunun uygulanmasında failin lehine veya aleyhine olup olmadığına bakılmaz. Ancak bu kuralın üç istinası vardır:

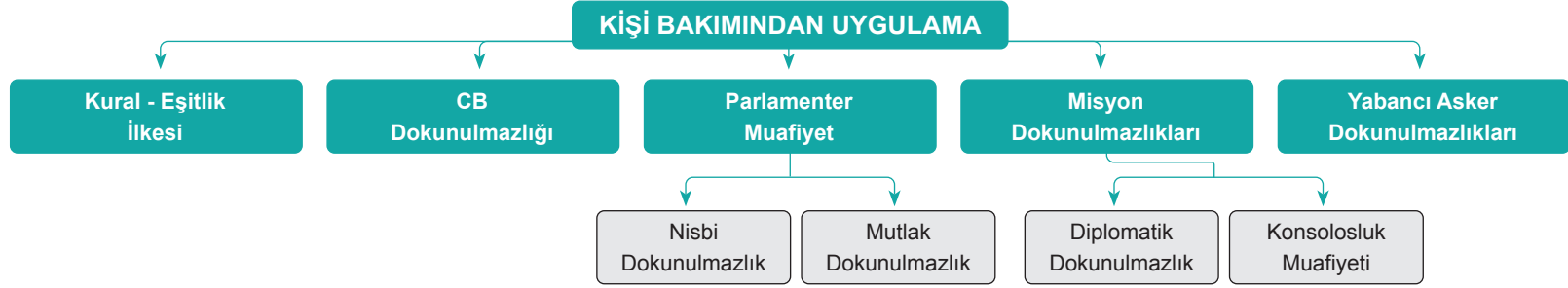
- Hapis cezasının ertelenmesi
- Koşullu salıverilme
- Tekerrür

Bu üç konuya ilişkin düzenlemelerde failin lehine olan düzenleme geçmişe uygulanacak, aleyhine olan düzenleme uygulanmayacaktır.

Örneğin, hükümlülerin ziyaret/görüş günlerini düzenleyen hükümde yapılan ve görüş sürelerini kısaltan kanuni değişiklik, aleyhe sonuç doğursa dahi infaz hukukunda geçerli olan derhâl uygulama ilkesi uyarınca yürürlüğe girdiği andan itibaren uygulanır. Buna karşılık, istisnai hallerden olan koşullu salıverilme halinde, koşullu salıverilme süresini 1/2'den 2/3'e çıkaran düzenleme, hükümlü aleyhine sonuç doğurduğundan geçmişe etkili olarak uygulanamaz.

KABAHATLERDE ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA

- 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun zaman bakımından uygulamaya ilişkin hükümleri kabahatler bakımından da uygulanır. Ancak, kabahatler karşılığında öngörülen idari yaptırımlara ilişkin kararların yerine getirilmesi bakımından derhal uygulama kuralı geçerlidir.
- Kabahat, failin icrai veya ihmali davranışı gerçekleştirdiği zaman işlenmiş sayılır. Neticenin olduğu zaman, bu bakımdan dikkate alınmaz.

⚠ DİKKAT

Kural - Eşitlik İlkesi;

- Ceza hukukunda eşitlik ilkesi gereği temel kural, kanunların herkese eşit bir şekilde uygulanmasıdır. Ancak bu kuralın bazı istisnaları bulunmaktadır.

CUMHURBAŞKANI DOKUNULMAZLIĞI

- Cumhurbaşkanı'nın sorumsuzluğu; hukuki sorumluluk ve cezai sorumluluk olarak ele alınmalıdır. Bu bağlamda cumhurbaşkanının hukuki sorumluluğu, sıradan bir vatandaşla eşittir. Yani cumhurbaşkanı hukuka aykırı fiillerinden dolayı tazminat sorumluluğunu taşımaktadır. Cumhurbaşkanı cezai sorumluluğu açısından ise kişisel veya göreviyle ilgili işlemiş olduğu herhangi bir suçtan dolayı sorumlu olacak ancak buna ilişkin yargılamayı yüce divan sıfatıyla Anayasa Mahkemesi yapacaktır.
- Cumhurbaşkanı'nın yargılanması şu usule tabidir;
 - **Soruşturma Önergesi:** TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle cumhurbaşkanı hakkında bir soruşturma açılması istenebilir.
 - **Soruşturma Açılması:** Soruşturma önergesi görüşüldükten sonra TBMM üye tam sayısının beşte üç çoğunluğuyla soruşturma açılmasına karar verilir.
 - **Yüce Divana Sevk Kararı:** TBMM üye tam sayısının üçte iki çoğunluğuyla yüce divana sevk kararı alınır.
- Hakkında soruşturma açılmasına karar verilen cumhurbaşkanı seçim kararı alamaz. Yüce divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen cumhurbaşkanının görevi sona erer. Cumhurbaşkanı'nın görevde bulunduğu sürede işlediği iddia edilen suçlar için görevi bittikten sonra da yukarıdaki usuller uygulanır.

PARLEMANTER MUAFİYET

- Parlamenter muafiyet, mutlak ve nispi dokunulmazlık olmak üzere ikiye ayrılır. Söz konusu dokunulmazlıklardan milletvekilleri, cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar yararlanır.

NİSBİ DOKUNULMAZLIK - YASAMA DOKUNULMAZLIĞI

- Seçimden önce veya sonra suç işlediği iddia edilen milletvekili, meclis kararı olmadıkça; **tutulamaz, yakalanamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz, yargılanamaz.**
- Yasama dokunulmazlığı kural olarak **her türlü suçu** kapsamaktadır. Ancak yasama dokunulmazlığının **iki istisnası** vardır;
 - Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali,
 - Seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olmak şartıyla Anayasa'nın 14. maddesindeki devletin bütünlüğüne ve temel hak ve özgürlüklerin yok edilmesine yönelik durumlar.
- Yasama dokunulmazlığı kapsamında, milletvekili hakkında seçimden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, **üyelik sıfatının sona erdirilmesine bırakılır**. Üyelik süresince ilgili ceza **zamanaşımına** uğramaz.
- Yasama dokunulmazlığı **sürelidir**. Yani, milletvekilliği sona erdikten sonra kişi bu dokunulmazlıktan faydalanamayacaktır.
- Meclis kararıyla, her suç için ayrı ayrı olacak şekilde, milletvekilliği devam ediyorken, dokunulmazlığın **kaldırılmasına karar verilebilir**.
- Yasama dokunulmazlığı ceza hukuku mahiyeti itibarıyla **bir ceza muhakemesi engelidir**.

MUTLAK DOKUNULMAZLIK - YASAMA SORUMSUZLUĞU

- Milletvekillerinin meclis çalışmaları sırasındaki **söz, oy ve düşüncelerini açıklamasından** sorumlu olmamasıdır. Bu sorumsuzluk türü milletvekilinin işlemiş olduğu her suç için bir dokunulmazlık sağlamaz. **Sadece tehdit ve hakaret gibi** sözle işlenebilen suçları kapsar.
- Yasama sorumsuzluğundan **feragat edilemez, meclis kararı ile kaldırılamaz**.
- Yasama sorumsuzluğu **sürekli**dir. Yani sorumsuzluk kapsamındaki bir fiilden dolayı sorumsuzluk kapsamındaki kişi hakkında, milletvekilliği sona erdikten sonra da soruşturma veya kovuşturma yapılamaz.
- Yasama sorumsuzluğunun **tek istisnası, meclis gizli oturum kararı** almışsa buradaki söz, oy ve düşüncelerin dışarıda tekrarlanmasıdır.
- Yasama sorumsuzluğu **hukuki mahiyeti itibarıyla bir şahsi cezasızlık sebebidir**. Yani milletvekilinin işlediği fiil suç olma vasfını devam ettirmektedir ancak izlenen ceza siyaseti gereği milletvekili hakkında cezaya hükmolunmaz.

DİPLOMATİK DOKUNULMAZLIK

- Viyana Sözleşmesi gereği, yabancı ülkede görev ile ilgili ya da görevi ile ilgili olmayan bir suç işleyen diplomat o ülkede değil kendi ülkesinde yargılanabilir.
- Diplomatik dokunulmazlıktan, **diplomatik temsilciler ve bunların aileleri** yararlanır.
- Diplomatik dokunulmazlık ceza yargılamasından bağışık tutulmanın yanında aşağıdaki hak ve yetkileri de sağlar;
 - Diplomasi görevlileri görevli oldukları ülkede hiçbir nedenle **gözüaltına alınamaz, tutuklanamaz, üzeri aranamaz**. Diplomasi görevlisi bulunduğu ülkenin güvenliği veya iç düzenine karşı suç işlerse “istenmeyen adam” sayılarak ülkeyi terk etmesi istenebilir.
 - Diplomasi görevlilerinin **haberleşmesi sınırlanamaz. Resmî yazışması ihlal edilemez, diplomatik çanta açılmaz.**
 - Diplomasi görevlilerinin **misyon arşivleri ve evrakı dokunulmazdır.**
 - Diplomasi görevlilerinin misyon binaları ve diplomatik ajanın özel **binaları dokunulmazdır.**
 - Diplomatik dokunulmazlıktan yararlanan kişilerin **vergi ve gümrük dokunulmazlığı** da bulunmaktadır.
 - Diplomatlar, **kabul eden devlet tarafından yargılanamaz, haklarında hukuk davası açılmaz, tanık olarak gösterilemezler.** Ancak kendi ülkelerinde yargılanabilirler.
- Diplomatik dokunulmazlık sürekli, **görev sona erse de devam** eder.
- Diplomatik dokunulmazlık ceza hukuku mahiyeti itibarıyla **bir şahsi cezasızlık sebebidir.**

KONSOLOSLUK MUAFİYETİ

- Konsolosların **resmi görev ve eylemleri ile ilgili olarak yargı bağışıklıkları bulunmaktadır.** Bu kapsamda konsolosluk görevlileri, görevleri ile ilgili işlemiş oldukları suçtan dolayı yabancı ülkede yargılanamayacak, resmi hizmete ayrılmış binaları aranamayacak, haberleşme ve arşiv kayıtlarına dokunulamayacaktır.
- Ancak konsolosların **görevleri dışında işlemiş oldukları ağır suçlar kapsamında yargılama bağışıklıkları bulunmamaktadır.** Yani konsolosluk görevlileri, işlemiş oldukları ağır suçlar kapsamında yargılanabilir, haklarında yakalama veya tutuklama gibi koruma tedbirleri uygulanabilir ya da bu kişiler hakkında verilmiş olan kesinleşmiş mahkûmiyet hükmü infaz olunabilir.
- Konsolosluk muafiyetinden; konsolosluk memurları, idari ve teknik personel, konsolosluk müstahdemleri ve bu kişilerin birlikte oturdukları aileleri yararlanır.

YABANCI ASKER DOKUNULMAZLIKLARI

■ Bağıışıklıktan Yararlanacak Kişiler;

- Silahlı kuvvet mensubu kişiler
- Gönderilen kuvvetlerle birlikte gelen sivil kişiler
- Asker ve sivil kişilerin eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları

■ Gönderen Devletin Mutlak Yargı Yetkisi;

- Gönderen devletin asker veya sivil unsurunun gönderen devletin güvenliğine karşı suç işlemesi.
- Fiilin sadece gönderen devletin kanununa göre suç olması ya da cezayı gerektirmesi ve kabul eden devlet kanununa göre suç oluşturmaması ya da cezayı gerektirmemesi

■ Gönderen Devletin Öncelikli Yargı Yetkisi;

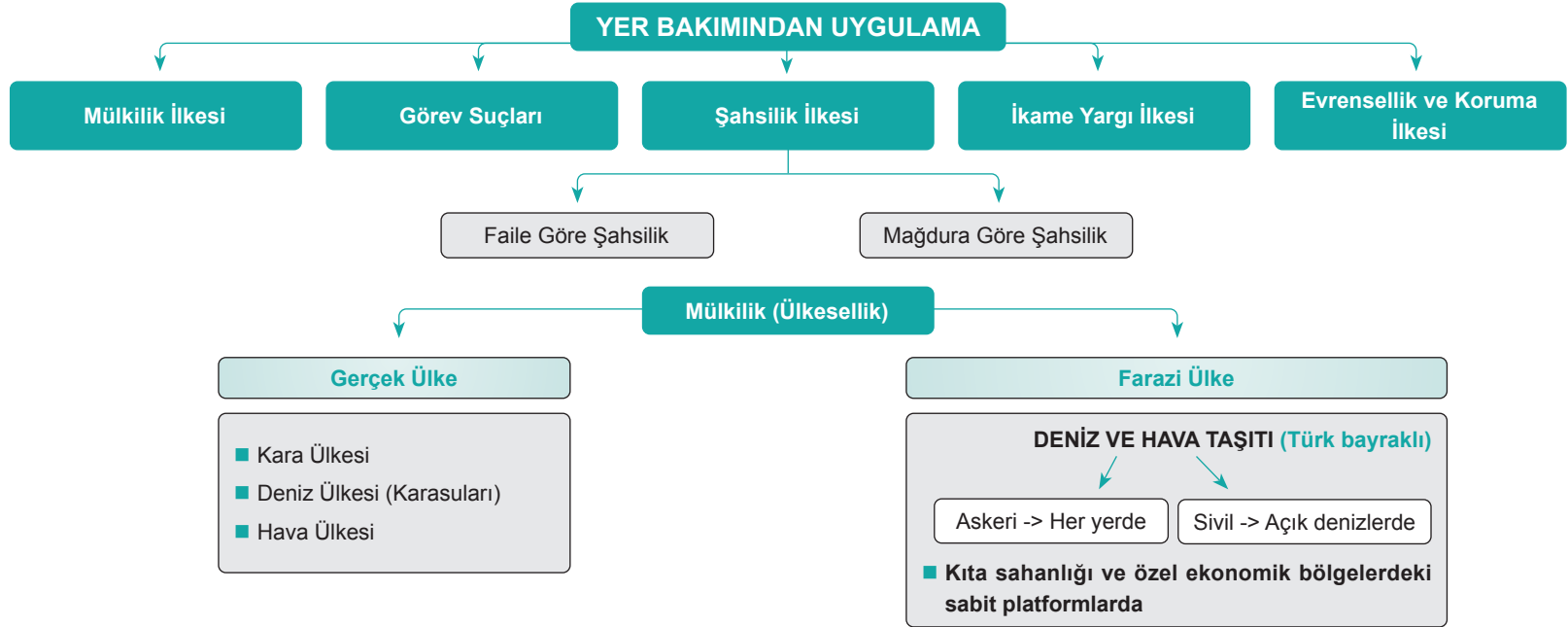
- Suçun münhasıran gönderen devletin malına emniyetine veya münhasıran bu devletin kuvveti veya sivil unsuru veya mensubunun veya bir yakınının şahsına veya malına karşı işlenmiş olması
- Suçun resmî görevin ifası dolayısıyla veya resmi görev sırasında işlenmiş olması

■ Kabul Eden Devletin Mutlak Yargı Yetkisi;

- Suçun kabul eden devletin güvenliğine karşı olması
- Suçun kabul eden devletin kanunlarına göre cezayı gerektirip gönderen devletin kanunlarınca cezayı gerektirmemesi

■ Kabul Eden Devletin Öncelikli Yargı Yetkisi;

- Diğer tüm hallerde kabul eden devletin öncelikli yargılama yetkisi bulunur.

! KURAL

- Türkiyede işlenen suçlar hakkında Türk ceza kanunları uygulanır.
- **Fiil kısmen veya tamamen** Türkiye'de işlenmiş **ya da netice** Türkiye'de gerçekleşmişse Türk ceza kanunları uygulanır.
- Türkiye'de işlenen suçlarda failin ya da mağdurun uyruğuna, suç tipinin ne olduğuna bakılmaz.
- Suçtan dolayı yabancı ülkede hakkında hüküm verilmiş olan kimse Türkiye'de yeniden yargılanır.

MÜLKİLİK İLKESİNE ÖRNEK OLAYLAR

- A, B'ye Edirne'de zehir vermiş, zehir etkisini Bulgaristan'da göstermiş ve B ölmüştür. Suç Türkiye'de işlenmiş sayılır. (Hareket Türkiye'de gerçekleşmiştir.)
- A, B'ye Yunanistan'da zehir vermiş ve zehir etkisini Ankara'da göstermiş ve B ölmüştür. Suç Türkiye'de işlenmiş sayılır. (Netice Türkiye'de gerçekleşmiştir.)
- İzmir Limanı'ndan kalkan ve Türk bayrağı taşıyan bir gemi Türk karasularında iken suç işlenirse suç Türkiye'de işlenmiş sayılır. (Gerçek ülke)
- İzmir Limanı'ndan kalkan ve Türk bayrağı taşıyan sivil gemi uluslararası sularda iken suç işlenirse suç Türkiye'de işlenmiş sayılır. (Farazi ülke)
- İzmir Limanı'ndan kalkan ve Türk bayrağı taşıyan sivil gemi Yunan karasularında iken suç işlenirse suç Yunanistan'da işlenmiş sayılır.
- İzmir Limanı'ndan kalkan ve Türk bayrağı taşıyan askeri gemi Fransız karasularında iken suç işlenirse suç Türkiye'de işlenmiş sayılır. (Farazi ülke)

⚠ DİKKAT

- Büyükelçilik ve konsolosluklar bulunduğu yer neresi ise o ülkenin toprağı sayılır. Bu nedenle büyükelçilik ve konsolosluklarda işlenen suçlar bunlar hangi ülke topraklarında ise o ülkede işlenmiş sayılır.

KABAHATLERDE YER BAKIMINDAN UYGULAMA

- 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun yer bakımından uygulamaya ilişkin 8. maddesi hükümleri, kabahatler bakımından da uygulanır. Ancak, kanunlarda aksine hüküm bulunan haller saklıdır.

Görev Suçları (TCK md.10)

- Yabancı ülkede Türkiye namına memuriyet veya görev üstlenmiş olup da bundan dolayı bir suç işleyen kimse, bu fiile ilişkin olarak yabancı ülkede hakkında **mahkûmiyet hükmü verilmiş bulunsa bile**, Türkiye'de yeniden yargılanır.

■ **Temel Kurallar;**

- Suçu, Türkiye namına memuriyet veya görev yapan kişi işlemelidir. (**Failin uyuğunun bir önemi yoktur.**)
- Suç yabancı ülkede işlenmelidir.
- Suç, **memuriyet veya görevle bağlantılı bir suç** olmalıdır.
- Yabancı ülkede bu suç sebebiyle yargılama yapılmış veya yapılmamış, kesin hüküm verilmiş veya verilmemiş olması fark etmeksizin Türkiye'de yargılama yapılacaktır. (**Non bis in idem ilkesinin istisnasıdır.**)

! **ÖRNEK**

Fransa'da Türk konsoloslukunda görev yaparken bir işlem karşılığında ilgisinden rüşvet alan bir kamu görevlisi, görevinden dolayı suç işlemiş olması sebebiyle yabancı bir ülkede mahkûm edilmiş olsa dahi Türkiye'de yeniden yargılanır. Ancak yabancı ülkede gözaltında, tutuklu veya hükümlü olarak geçen süreler, Türkiye'de hükmedilecek cezadan mahsup edilir. Fail suçu Türkiye zararına işlediğinden, Türkiye'de verilecek cezanın belirlenmesinde yabancı kanun hükümleri dikkate alınmaz.

! **DİKKAT**

- Fail, yurt dışında işlemiş olduğu suç kapsamında yabancı ülkede yargılanmış ve bu yargılama esnasında göz altı, gözlem altı, tutukluluk gibi bir koruma tedbirine maruz kalmış ya da hürriyeti bağlayıcı ceza almış ve cezasını çekmiş ise söz konusu süreler failin, Türkiye'de görev suçları kapsamında yapılacak yeni yargılamada alacağı cezadan mahsup edilir.

Şahsilik İlkesi

Faile Göre Şahsilik (TCK md.11)

- Failin, **Türk vatandaşı** olması gerekir.
- Suçun, **yabancı ülkede** işlenmiş olması gerekir.
- Failin, suçu işledikten sonra **Türkiye'ye gelmiş** olması gerekir.
- Suçun **TCK md. 13** kapsamındaki suçlardan **olması** gerekir.
- İşlenen suçun Türk kanunlarına göre **cezasının aşağı sınırının, 1 yıldan az olmayan hapis cezasını** gerektiriyor olması gerekir.
- Bu suçtan dolayı **yabancı ülkede hüküm verilmemiş** olması gerekir.
- Suçun, **Türkiye'de kovuşturulabilir** olması gerekir.

Mağdura Göre Şahsilik (TCK md.12/1 ve 2)

ÖRNEK

Rusya'da yaşayan Türk vatandaşı A'nın, B'yi yağmalayıp Türkiye'ye kaçması halinde;

- **I. Olasılık:** Hakkında Rusya'da hüküm verilmişse; Fail A artık Türkiye'de yeniden yargılanamaz.
- **II. Olasılık:** Hakkında Rusya'da hüküm verilmemişse; Fail A, Türk olduğu için faile göre şahsilik ilkesi gereğince Türkiye'de yargılanır. A'nın işlemiş olduğu suç nedeniyle yabancı ülkede gözaltında, gözlem altında, tutuklulukta geçirdiği süreler cezasından mahsup edilir. Ayrıca Mağdur Türk vatandaşı ise verilecek cezada üst sınır Türk kanunlarına göre belirlenir. Mağdur yabancı ise Türkiye'de verilecek ceza Rusya kanununda öngörülen cezanın üst sınırından fazla olamaz.

⚠ DİKKAT

- Vatandaş tarafından yurt dışında işlenen suçun cezası 1 yıldan az ise yargılama yapılması, suçtan zarar görenin veya yabancı devletin, 6 aylık süre içinde şikâyet etmesine bağlıdır.

Şahsiliik İlkesi

Faile Göre Şahsiliik (TCK md.11)

Maddenin
Kapsamı;

- Türkiye'nin zararına,
- Türk vatandaşı zararına,
- Türk Kanunlarına göre kurulmuş özel hukuk kişisi zararına

- Failin, yabancı olması gerekir.
- Suçun yabancı ülkede işlenmesi gerekir.
- Mağdurun, Türkiye, Türk vatandaşı veya Türk kanunlarına göre kurulmuş özel hukuk tüzel kişisi olması gerekir.
- Failin Türkiye'de bulunması gerekir.
- Suçun TCK md. 13 kapsamındaki suçlardan olması gerekir.
- İşlenen suçun Türk kanunlarına göre cezasının aşağı sınırının, 1 yıldan az olmayan hapis cezasını gerektiriyor olması gerekir.
- Mağdur Türkiye ise Adalet Bakanlığı'nın talebi, Türk vatandaşı veya Türk kanunlarına göre kurulmuş özel hukuk tüzel kişisi ise ilgilinin şikâyeti gerekir. (İstisnai olarak rüşvet ve nüfuz ticareti suçlarında Adalet Bakanlığı'nın talebi gerekmez.)

Mağdura Göre Şahsiliik (TCK md.12/1 ve 2)

ÖRNEK

Fransa'da yaşayan Fransız vatandaşı A'nın, Türk vatandaşı B'yi dolandırıp Türkiye'ye kaçması halinde;

- I. Olasılık: Hakkında Fransa'da hüküm verilmişse; Fail A artık Türkiye'de yeniden yargılanamaz.
- II. Olasılık: Hakkında Fransa'da hüküm verilmemişse; Yabancı olan fail A, Türk vatandaşı zararına suç işlediği için mağdura göre şahsiliik ilkesi gereğince suçtan zarar görenin şikayeti etmesi halinde Türkiye'de yargılanır. A'nın işlemiş olduğu suç nedeniyle yabancı ülkede gözaltında, gözlem altında, tutuklulukta geçirdiği süreler cezasından mahsup edilir. Suç, Türk vatandaşının zararına işlendiği için Türkiye'de verilecek cezada yabancı kanun göz önünde bulundurulmaz.
- Danimarka'da bulunan bir yabancının Türkiye devletinin zararına suç işlemesi ve Türkiye'ye kaçması halinde Adalet bakanlığının istemiyle hakkında yabancı ülkede hüküm verilmiş olsa bile Türkiye'de yeniden yargılamaya yapılır. Türkiye zararına suç işlendiği için Türkiye'de verilecek cezada yabancı kanun göz önünde bulundurulmaz.

DİKKAT

- Mağdur Türk vatandaşı veya Türk kanunlarına göre kurulmuş özel hukuk tüzel kişisi ise yabancı ülkede hüküm verilmemiş olması gerekir. Ancak mağdur Türkiye ise, yabancı ülkede hüküm verilmiş olması Türkiye'de yargılama yapılmasını engellemeyecektir. (Non bis in idem ilkesinin istisnasıdır.)

İkame Yargı İlkesi (TCK md.12/3)

- Failin ve mağdurun yabancı olması gerekir.
- Suçun yabancı ülkede işlenmesi gerekir.
- Failin, suçu işledikten sonra **Türkiye'ye gelmiş olması** gerekir.
- Suçun işlendiği yer devleti ile Türkiye arasında suçluların geri verilmesi anlaşmasının bulunmaması ya da suçun işlendiği yer devletin veya failin vatandaşı olduğu devletin, failin geri verilmesini talep etmemesi gerekir.
- Suçun **TCK md. 13 kapsamındaki suçlardan olmaması** gerekir.
- İşlenen suçun Türk kanunlarına göre **cezasının aşağı sınırının, 3 yıldan az olmayan** hapis cezasını gerektiriyor olması gerekir.
- **Adalet Bakanının talebi** olmalıdır.

ÖRNEK

Suriye vatandaşının başka bir Suriye vatandaşına karşı Suriye'de cinsel saldırı suçu işlemiş olup Türkiye'de bulunması halinde; suç, 13. maddede yer alan suçlardan olmadığı için suçluların geri verilmesi anlaşmasının bulunmaması veya geri verilme isteminin suçun işlendiği ülkenin veya failin uyruğunda bulunduğu devletin hükümeti tarafından kabul edilmemiş olması halinde, ikame yargı yetkisi ilkesi gereğince yargılama Türkiye'de yapılır. Failin işlemiş olduğu suç nedeniyle yabancı ülkede gözaltında, gözlem altında, tutuklulukta geçirdiği süreler cezasından mahsup edilir. Fail hakkında verilecek ceza, Suriye ceza kanunun ilgili suç için belirlediği cezanın üst sınırından fazla olamaz.

SEÇİMLİK CEZALARDA SORUŞTURMA AÇMA YASAĞI: Faile göre şahsiliik, mağdura göre şahsiliik ve ikame yargı ilkesine göre Türkiye'de yargılama yapılacak hallerde (TCK md.11 ve md.12), soruşturma konusu suçun yer aldığı kanun maddesinde **hapis cezası ile adli para cezasından birinin uygulanması seçimliik sayılmış ise soruşturma veya kovuşturma açamaz.**

SORUŞTURMA KOŞULU OLAN CEZANIN HESAPLANMASI: Miktarının soruşturma koşulu oluşturduğu hallerde ceza, soruşturma evresinde ileri sürülen **kanuni ağırlaştırıcı nedenlerin aşağı sınırı ve kanuni hafifletici nedenlerin yukarı sınırı** göz önünde bulundurularak hesaplanır.

Evrensellik ve Koruma İlkesi (TCK md.13)

- Soykırım, insanlığa karşı suçlar, göçmen kaçakçılığı, insan ticareti
- İşkence
- Çevrenin kasten kirlenmesi
- Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, Uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanımını kolaylaştırma
- Parada sahtecilik, Para ve kıymetli damgaları imale yarayan araçların üretimi ve ticareti, Mühürde sahtecilik,
- Fuhuş
- Deniz, demiryolu veya havayolu ulaşım araçlarının kaçırılması veya alıkonulması ya da bu araçlara karşı işlenen zarar verme suçları

- Bu suçlardan Türkiye’de yargılama yapılabilmesi **Adalet Bakanı’nın talebine bağlıdır.**
- Kural olarak bu suçlarla ilgili yabancı ülkede daha önce yargılama yapılmış veya hüküm verilmişse **Türkiye’de yeniden yargılama yapılamaz.**
- **İstisna:** “Soykırım, insanlığa karşı suç, göçmen kaçakçılığı, insan ticareti” suçları ile ilgili yabancı ülkede mahkumiyet veya beraat kararı verilmiş olsa bile Adalet Bakanlığı’nın talebi ile Türkiye’de yeniden yargılama yapılabilir (Non bis in idem ilkesinin istisnasıdır).

- Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlar
- Devletin güvenliğine karşı suçlar
- Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar
- Milli savunmaya karşı suçlar
- Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk
- Yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlar

- Kural olarak bu suçlarla ilgili yargılama yapılabilmesi için **Adalet Bakanlığı’nın izni veya talebi gerekmez.** Ancak bu kategoride yer alan suçlarla ilgili yabancı ülkede mahkumiyet veya beraat kararı verilmişse **Türkiye’de yeniden yargılama yapılabilmesi için Adalet Bakanının talebi gerekir.**
- **İstisna:** Bu kategoride yer alan suçlardan, “Yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlar” ile ilgili yargılama yapılabilmesi için Adalet Bakanlığı’nın talebi gerekir.

ÖRNEK

- Meksika vatandaşı L’nin, uyuşturucu ticareti suçunu Fransa’da işleyip Türkiye’de bulunması halinde suç, Türk Ceza Kanunu’nun 13. Madde-sinde yer alan suçlardan olduğu için evrensellik ilkesi gereğince L, Tür-kiye’de yargılanır.